

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра безпеки життєдіяльності
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

В.В. Данішевський

31 жовтня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проведення інженерно-технічних експертиз

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

263 «Цивільна безпека»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Цивільна безпека

(назва спеціалізації)

освітній ступінь

доктор філософії

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Беліков Анатолій Серафимович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналізування імовірності виникнення потенційної небезпеки на промисловому підприємстві; оцінювання відповідності машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва вимогам чинних нормативних документів з охорони; оцінювання небезпеки процесів виробництва, використовуючи дані принципової технологічної схеми виробництва, характеристику основних технологічних процесів, дані щодо кількості, конструкції, ємності основних технологічних елементів; визначення відповідності технологічного процесу, обладнання, оснащення, інструменту і засобів контролю вимогам стандартів безпеки та нормативно-законодавчими актами з охорони праці.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5,0	150	
Аудиторні заняття, у т.ч:	46		46	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	104		104	
підготовка до аудиторних занять	44		44	
підготовка до контрольних заходів	5		5	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	25		25	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – вивчення методологічного забезпечення та нормативно-законодавчих актів щодо порядку призначення та проведення інженерно-технічних експертиз з охорони праці. Інтенсифікація будівельного виробництва на основі більш досконалих технік і технологій, впровадження нових, прогресивних форм організації та управління виробництвом висувають на передній план задачі вдосконалення системи заходів з охорони праці, створення безпечних умов роботи, збереження життя та здоров'я працюючих.

Завдання - формування у аспірантів знань в області охорони праці та безпеки життєдіяльності. Оволодіння знаннями проведення інженерно-технічної експертизи з охорони праці.

Пререквізити дисципліни.

«Розслідування, аналіз та облік нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві», «Електротехніка, електробезпека та запобігання аваріям на електроустановках», «Пожежна безпека виробництв» за освітнім рівнем бакалавра. «Електробезпека в будівництві» за освітнім рівнем магістра.

Постреквізити дисципліни.

Наукова діяльність експертів у сфері проведення інженерно-технічних експертиз.

Компетентності.

Загальні компетентності: ЗК01. Компетентність у самостійному проведенні наукових досліджень у галузі цивільної безпеки організації на рівні доктора філософії, проведення аналізу отриманих результатів, прийнятті обґрунтованих рішень у розв'язанні проблем та вирішенні науковоприкладних завдань. Здібності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання задач, аналізу інформації з різних джерел. Спроможність користуватися сучасними інформаційними технологіями. ЗК02. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення наукових задач у напрямку підвищення ефективності менеджменту організації. Здатність виявляти проблеми та визначати цілі і завдання по їх вирішенню, формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання на практиці. ЗК04. Компетентність у розробці, плануванні та реалізації дослідницьких інвестиційних та інноваційних проектів і програм. Спроможність працювати у науковій та професійній групі з дотриманням етичних зобов'язань, координувати свою роботу з отриманими результатами інших членів наукових напрямів, підпорядковувати цілі своєї роботи основним цілям роботи напряму дослідження.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: ПК03. Компетентність в проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел за темою дисертації. Компетентність у публічному представленні та захисті результатів наукових досліджень. Здатність брати участь у критичному діалозі у напрямку наукових досліджень по темі дисертаційної роботи, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію. Науково обґрунтовувати та оцінювати отриманні результати.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньої програми «Цивільна безпека»): ЗР18. Знання та розуміння тенденцій та пріоритетних напрямів розвитку сучасних методів і моделей управління, вдосконалення методів оцінки ефективності управлінської діяльності по результатам роботи організації. ЗР21. Знання та розуміння методологічних засад функціонування механізму регулювання національної безпеки; методи, форми та інструменти реалізації регулювання національної системи СУОП. ЗР22. Знання та розуміння основних теорій підвищення безпеки та поліпшення умов праці у сфері управління; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта господарювання; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи підвищення цивільної безпеки. ЗР23. Знання та вміння оцінки ризику до зовнішніх та внутрішніх загроз; запобігання травматизму та безпеки на підприємств розраховувати рівень надійності реалізації поточних та стратегічних планів

Тема 13. Порядок проведення систематичного експертного діагностування обладнання підвищеної небезпек.	6	2				4
Тема 14. Порядок обстеження підприємств для виявлення робіт з підвищеною небезпекою. Порядок проведення обстеження об'єктів для визначення потенційно небезпечних ділянок, що можуть створювати загрозу здоров'ю та життю працюючих.	6	2				4
Тема 15. Експертне обстеження та оцінка технічного стану парових котлів з тиском пари не більше 0,07 МПа та водогрійних котлів і водопідігрівачів з температурою нагріву не вище 115 °С. Експертне обстеження та оцінка технічного стану посудин, що працюють під тиском.	8	2				6
Разом за змістовим модулем 5	20	6				14
Підготовка до екзамену	30					30
Усього годин	150	30	16			104

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ занят-тя	Тема занять	Кількість годин
1, 2	Мета та задачі дисципліни. Зміст та місце навчальної дисципліни. Історія нагляду в галузі охорони праці. Види експертизи та нагляду. Будівельна експертиза. Технічна експертиза. Незалежна експертиза.	4
3, 4	Законодавчо-нормативна база проведення інженерно-технічних експертиз. Роль експертно-технічних центрів органів державного нагляду в проведенні експертизи. Перелік документів, що подаються до експертно-технічних центрів для експертизи проектної документації та їх зміст. Система нумерації експертних висновків. Книга-реєстр експертних висновків щодо відповідності проектної документації нормативним актам про охорону праці.	4
5, 6	Категорування об'єктів за призначенням та безпекою. Класифікація експертиз за характером спеціальних знань. Клас експертизи. Роди експертиз. Проведення дослідження на підставі застосування спеціальних знань. Порядок видачі дозволу на початок роботи підприємства, установи, організації.	4
7, 8	Порядок призначення інженерно-технічної експертизи. Законодавча база експертно-технічної діяльності. Послідовність і періодичність виконання експертних робіт. Нормативна правова база при проведенні експертизи.	4
9, 10	Підготовка матеріалів для проведення інженерно-технічної експертизи. Порядок призначення інженерно-технічної експертизи з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Основні процесуальні дії при підготовці матеріалів для експертного дослідження.	4
11, 12	Особливості підготовки матеріалів та проведення інженерно-технічної експертизи. Відмінність інженерно-технічних експертиз від інших. Види експертиз. Останні процесуальні дії при проведенні	4

	інженерно-технічного експертного дослідження. Послідовність інженерно-технічної експертизи з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Зміст інженерно-технічної експертизи. Оцінка результатів інженерно-технічної експертизи.	
13, 14	Постанови Кабінету Міністрів України про проведення технічних експертиз з охорони праці. Про затвердження порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування виконання підвищеної небезпеки. Про затвердження порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження. Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.	4
15, 16	Методика проведення державної експертизи проектної документації на будівництві. Умови проведення експертних досліджень. Алгоритм проведення експертних досліджень. Узагальнення задачі судової експертизи в галузі безпеки життєдіяльності та охорони праці	4
17, 18	Правила охорони праці при проектуванні, реконструкції виробничих об'єктів, розробці технологічних процесів та устаткування. Проекти організації будівництва та проектів виконання робіт. Вимоги до проектування, будови, виготовлення, реконструкції, налагоджування, монтажу, ремонту, експлуатації посудин, цистерн, бочок, балонів, працюючих під тиском. Організація роботи технічного експерта Держгірпромнагляду з питань оцінки безпеки технічних засобів виробництва і технологічних процесів в агропромисловому комплексі та при випробуванні (перевірці) техніки і технологій.	4
19, 20	Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій. Здійснення авторського нагляду. Організація та порядок здійснення авторського нагляду. Права та обов'язки спеціалістів, що здійснюють авторський нагляд.	4
21, 22	Завдання експертизи виробничих процесів та обладнання. Промислова безпека. Небезпечні виробничі об'єкти. Експлуатація небезпечних виробничих об'єктів. Завдання експертизи виробничих процесів та обладнання. Порядок здійснення експертизи та оформлення висновків.	4
23, 24	Заходи забезпечення належного технічного стану і безпечної експлуатації машин і механізмів. Захист від виділень пилу та газу. Захист від теплового випромінювання. Захист від шуму та вібрацій. Захист від електромагнітних полів та іонізуючих випромінювань. Захист від електричного струму. Захист від механічного травмування. Безпека систем, що знаходяться під тиском. Пожежна безпека.	4
25, 26	Порядок проведення систематичного експертного діагностування обладнання підвищеної небезпеки. Законодавство у сфері діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки. Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки. Плани локалізації і ліквідації аварій на об'єктах підвищеної небезпеки Порядок будівництва і/або реконструкції об'єктів підвищеної небезпеки.	4
27, 28	Порядок обстеження підприємств для виявлення робіт з підвищеною небезпекою. Порядок проведення обстеження об'єктів для визначення потенційно небезпечних ділянок, що можуть створювати загрозу здоров'ю та життю працюючих Наявність установчих документів та державна реєстрація. Впровадження та функціонування системи управління охороною праці. Наявність документів дозвільного характеру.	4

	Відповідність фактичного стану виробництва умовам дозволу. Проведення ідентифікації та декларування об'єктів підвищеної небезпеки (у разі необхідності). Відповідність проведення навчання та перевірки знань з охорони праці. Підготовка кадрів. Забезпеченість працівників засобами індивідуального і колективного захисту. Наявність систем контролю технологічних процесів. Наявність проектної та технічної документації. Додержання вимог правил безпеки, нормативно-правових актів з охорони праці. Наявність паспортів (сертифікатів) на обладнання, машини, механізми, устаткування та інструмент. Порядок прийому до експлуатації після монтажу і капітального ремонту технологічного обладнання. Наявність і стан контрольно-вимірювальних приладів, засобів автоматичного попередження та локалізації аварій.	
29, 30	Експертне обстеження та оцінка технічного стану парових котлів з тиском пари не більше 0,07 МПа та водогрійних котлів і водопідігрівачів з температурою нагріву не вище 115 °С. Експертне обстеження та оцінка технічного стану посудин, що працюють під тиском. Загальні вимоги до конструкції котлів. Правила монтажу наладки, реконструкції та ремонту. Паспорт котла, його призначення та правила ведення. Утримання, обслуговування та нагляд за котлами. Реєстрація, технічне опосвідчення та дозвіл на експлуатацію. Загальні положення. Види посудин, що працюють під тиском. Вимоги до конструкції посудин. Порядок реєстрації та технічного опосвідчення посудин. Порядок опосвідчення та експлуатації балонів. Порядок зберігання та транспортування посудин.	4
	Усього годин:	60

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема занять	Кількість годин
1	Порядок проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво та реконструкцію виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.	2
2	Порядок видачі дозволу на початок роботи підприємства, установи, організації.	2
3	Порядок проведення контролю організаційно – технологічної документації будівництва споруд та об'єктів.	2
4	Порядок проведення державної експертизи (перевірки) напіпних та причіпних сільськогосподарських машин на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.	2
5	Порядок проведення державного нагляду за дотриманням законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці.	2
6	Порядок розроблення і постановки на виробництво будівельних матеріалів та виробів.	2
7	Реєстрація, технічне опосвідчення і дозвіл на експлуатацію парових котлів з тиском пари не більше 0,07 МПа.	2
8	Обстеження та оцінка технічного стану посудини, що працює під тиском.	2
	Усього годин:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальною програмою.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	44
2	Підготовка до контрольних заходів	5
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 3.1. Нормативно-правові акти з питань експертизи проектів. 3.2. Завдання та порядок експертизи виробничих процесів та обладнання. 3.3. Обстеження підприємств для виявлення робіт з підвищеною небезпекою. 3.4. Порядок визначення робіт з підвищеною небезпекою. 3.5. Отримання дозволу на експлуатацію обладнання підвищеною безпеки. 3.6. Технічне обстеження імпортного обладнання підвищеної небезпеки. 3.7. Вимоги до переліку та змісту документації, що надається в експертні організації. 3.8. Оформлення експертних висновків на відповідність об'єкту дослідження вимогам охорони праці 3.9. Попередня експертиза (перевірка) проектної документації. 3.10. Узгодження, експертиза та затвердження проектної документації на будівництво. 3.11. Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій. 3.12. Положення про порядок проведення експертизи проектної документації на виготовлення засобів виробництва.	25
4	Підготовка до екзамену	30
	Разом	104

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю знань:

- усний;
- письмовий.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	15
2.	Опрацювання матеріалу самостійної роботи	25
3.	Виконання та захист практичних робіт	32
4.	Відповіді на запитання контрольної роботи	28
	Разом:	100

Відвідування лекцій

Присутність аспіранта на лекції оцінюється в – 1 бал.

Всього 15 лекцій.

Опрацювання матеріалу самостійної роботи

- а) подання матеріалу у вигляді презентації і доповіді – 20-25 балів;
- б) доповідь без презентації – 15-19 балів;
- в) наявність опрацьованого матеріалу – 8-14 балів;
- г) анотації опрацьованого матеріалу – 4-7 балів;
- д) анотації опрацьованого матеріалу частково – 1-3 балів.

Інші теми, що винесені на самостійну роботу підлягають перевірці під час контрольних заходів поточного та підсумкових контролів.

Виконання та захист практичних робіт

Всього 8 практичних робіт.

За кожну практичну роботу нараховується:

- а) повне виконання, належне оформлення роботи, захист у відведений термін – 4 бали;
- б) звіт практичної роботи оформлений з деякими недоліками, захист у відведений термін – 2-3 бали;
- в) звіт практичної роботи оформлений з деякими недоліками, захист після відведеного терміну – 1 бал.

Контрольна робота

Контрольна робота містить 2 запитання, на які аспірант зобов'язаний дати у письмовій формі відповіді, максимальна кількість балів при вичерпаній відповіді на одне запитання – 14.

Максимальна кількість балів за відповіді на запитання контрольної роботи – 28.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання встановлюється:

12-14 балів – аспірант дав вичерпану відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

9-11 балів – аспірант дав повну відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них.

6-8 балів – аспірант дав повну відповідь на запитання, але привів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

3-5 балів – аспірант розкрив суть запитання, але у відповіді допущені помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді зроблено спроба навести потрібні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри.

2- бали – аспірант не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки.

1- бал – аспірант дав невірну відповідь на запитання.

Підсумкова оцінка визначається, як середня балів модульних контролів та екзамену.

Екзаменаційна оцінка

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з трьох питань теоретичного курсу. Максимальна кількість балів за першу і другу відповідь по 35 балів, за третю – 30 балів.

На перше і друге питання екзамену нараховують:

- за повну відповідь – 25-35 балів;
- дана повна відповідь на запитання, приведені необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не надані достатні пояснення до них – 13-24 балів;

— дана повна відповідь на запитання, але приведена тільки частина необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, надані недостатні пояснення до них — 1-12 балів;

— дана невірна відповідь на запитання - 0 балів.

На третє питання екзамену нараховують:

— за повну відповідь - 21-30 балів;

— дана повна відповідь на запитання, приведені необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не надані достатні пояснення до них — 13-24 балів - 11-20 балів;

— дана повна відповідь на запитання, але приведена тільки частина необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, надані недостатні пояснення до них — 1-10 балів;

— дана невірна відповідь на запитання - 0 балів.

Порядок зарахування пропущених занять: аспірант самостійно готує конспект пропущеної лекції, відповідає на контрольні питання викладачу.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. — К., 1996. — 108 с.
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». — К., 1991. — 59 с.
3. Закон України «Про охорону праці». — К., 1992. — 129 с.
4. Закон України «Про пожежну безпеку». — К., 1993. — 13 с.
5. Положення про порядок накладання штрафів на підприємства, установи і організації за порушення нормативних актів про охорону праці // Законодавство України про охорону праці. — К., 1995. — Т. 1. — С. 492 — 496.
6. Постанова Кабінету Міністрів України № 431 від 23.06.1994 р.
7. ДНАОП 0.00-6.03-94 Методика проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво (реконструкцію, технічне проектування) виробничих об'єктів, виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.
8. Краны грузоподъемные. Экспертное обследование, Методические указания по оценке технического состояния стреловых самоходных кранов общего назначения, Одесса, 1994.
9. Правила будови і безпечної експлуатації парових та водогрійних котлів. ДНАОП. — К.: 1998. — 592 С.
10. Сборник документов по охране труда в строительстве. — М.: Стройиздат, 1988. — 407 С.
11. Охрана труда в с.х. — М.: Агропромиздат, 1989
12. Державний реєстр міжгалузевих та галузевих нормативних актів про охорону праці — К., 1995.
13. Правила будови і безпечної експлуатації парових котлів з тиском пари не більше 0,07МПа водогрійних котлів і водопідігрівачів з температурою нагріву води не вище 115°C. — К., 1996
14. ДНАОП 0-1.03-93 Правила устройства и безопасной эксплуатации грузоподъемных кранов. — К., 1994
15. ДНАОП 0.00-1.07-94 Правила устройства и безопасной эксплуатации сосудов, работающих под давлением, К., 1994
16. Про затвердження Правил державної реєстрації та обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо - будівельних і меліоративних машин,

сільськогосподарської техніки, інших механізмів. Наказ Міністерства аграрної політики України № 221 від 11.06.2004 року.

17. Закон України «Про охорону праці». Законодавство України про охорону праці. Збірник нормативних документів. 1 том. Київ, 1995.

18. Закон України про обов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, що привело до втрати працездатності. Київ, 2000.

19. Положення про Національну раду з питань безпечної життєдіяльності населення. ДНАОП 0.00-4.05-93.

20. Типове положення про службу охорони праці. ДНАОП 0.00-4.21-93.

21. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. ДНАОП 0.00-4.09-93.

22. Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів. ДНАОП 0.00-4.11-93.

23. Галузеві нормативно-правові акти з питань управління охороною праці у галузі.

24. Міждержавні стандарти системи стандартів безпеки праці (Відповідно до державного реєстру міжгалузевих у галузевих нормативних актів з охорони праці).

25. Державні стандарти України (ДСТУ) з питань охорони праці.

26. Типове положення про навчання з питань охорони праці ДНАОП 0.00-4.12-99.

27. Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах. ДНАОП 0.00-4.03.-98.

28. Галузеві нормативно-правові акти щодо вимог безпеки до виробничого обладнання, технологічних процесів, безпечної організації виконання робіт.

29. Пожежна безпека. Нормативні акти та інші документи. Т. 1, 2, 3, 4.

30. ГОСТ 12.1.004-91. ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования.

31. ОНТП 24-86. «Определение категорий помещений и заданий по взрывной и пожарной опасности».

32. Галузеві нормативно-правові документи з питань пожежної безпеки.

33. Беликов А.С., Рабич Е.В., Шлыков Н.Ю. Основы охраны труда: Учебник, Дн-ск, 2006 – 459с.

34. Ярошевська В.М. Охорона праці в галузі: Навч. посібник – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 288с.

35. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості виробничого процесу. “Охорона праці”, № 1 – 6. – 2006.

36. Инженерно-техническая экспертиза по охране труда и безопасности жизнедеятельности: учебник / А.С. Беликов, В.В. Сафонов, Е.В. Рабич [и др.]; под общ. ред. А.С. Беликов. – Днепропетровск.: Сердюк Т.К., 2015. – 438 с.

Допоміжна

1. І. М. Трахтенберг, М. М. Коршун, О. В. Чебанова. Гігієна праці та виробнича санітарія. К., 1997.

2. Борьба с шумом на производстве. Справочник. Под общ. ред. Е. Я. Юдина. М., Машиностроение, 1985.

3. Электробезопасность на промышленных предприятиях. Справочник. Сабарно Р. В. и др. К., Техника, 1985.

4. Справочник по охране труда на промышленных предприятиях. К. Н. Ткачук и др. К., Техника, 1991.

5. Міждержавні стандарти системи стандартів безпеки праці (Відповідно до державного реєстру міжгалузевих і галузевих нормативних актів з охорони праці).

6. Державні стандарти України (ДСТУ) з питань охорони праці.

7. Галузеві нормативно-правові акти з питань гігієни праці та виробничої санітарії т

60.

8. «Основы охраны труда» М. П. Купчин, М. Н. Гандзюк Київ, 2000р.
9. «Охрана труда в строительстве» Г. М. Крикунов, П. Т. Резніченко Київ 1994.
10. Электробезопасность на промышленных предприятиях. Справочник. Сабарно Р. В. и др. К., Техника, 1985.
11. Справочник по охране труда на промышленных предприятиях. К. Н. Ткачук и др. К., Техника, 1991.
12. Крикунов Г.Н., Беликов А.С., Залуин В.Ф. Безопасность жизнедеятельности. – Днепропетровск: Пороги, 1992. – 413с.
13. Пожежна безпека на виробництві А. П. Рожков, Учебно-методичний посібник, Київ 1997р.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> – Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> – Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://www.iacis.ru> – Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
6. <http://base.safework.ru/iloenc> – Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
7. <http://base.safework.ru/safework> – Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
8. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України».
9. <http://www.budinfo.com.ua> – Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».
10. <http://www.oxpaha.ru> – Охрана. Интернет-газета о безопасности.
11. <http://www.tehdos.ru> – Интернет-проект «Техдок.ру» ресурс, посвященный вопросам охраны труда и промышленной безопасности.
12. <http://www.tehbez.ru> Проект «Охрана труда в предпринимательстве», создан в рамках «Комплексной программы развития и поддержки малого предпринимательства в г. Москве».
13. <http://www.kodeks-luks.ru> – Нормативные документы в области охраны труда:
14. <http://www.gazeta.asot.ru> – Электронная версия газеты «Безопасность Труда и Жизни».
15. <http://www.asot.ru> – Центральный сайт Ассоциации специалистов по охране труда.

Розробник _____ (А.С. Беліков)

Гарант освітньої програми _____ (А.С. Беліков)

Силабус затверджено на засіданні кафедри Безпеки життєдіяльності
Протокол № 5 від « 30 » 09 20 19 року